

Z Ozimka do Zawadzkiego Doliną Małej Panwi

Charakterystyka trasy

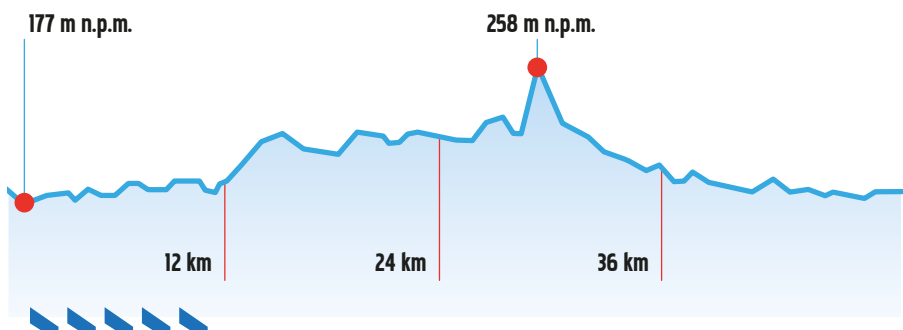

- Rodzaj trasy:** średnio trudna / łatwa, turystyczna
- Długość trasy:** 49,5 km (29,7 km)
- Czas przejazdu:** 4 – 5 h (2 - 3 h)
- Drogi asfalt/bruk:** 34,8 km
- Drogi gruntowe:** 14,6 km
- Dojazd samochodem:** **P** parking Ozimek, ul. Hutnicza, ul. Kolejowa (wyspa Rehdanza)
P parking Kolonowskie, ul. Leśna (obok kościoła)
P parking Zawadzkie, ul. Stawowa (park przy Stawie Hutniczym)
- Dojazd pociągiem:** Ozimek, Kolonowskie (trasa Opole Główne – Lubliniec – Częstochowa) Zawadzkie (trasa Opole Główne – Tarnowskie Góry)

Dolina Małej Panwi to jeden z najciekawszych krajobrazowo i przyrodniczo obszarów Opolszczyzny. Trasa naszej wycieczki biegnie przez liczne zakola rzeczne z dzikimi plażami i pięknymi Lasami Stobrawsko-Turawskimi porastającymi pagórkowate brzegi rzeki. Poruszamy się wygodnymi i dobrze oznaczonymi szlakami rowerowymi oraz bocznymi drogami o umiarkowanym ruchu samochodowym. Na trasie oprócz kontaktu z naturą czeka nas również kilka ciekawych kościołów oraz kilka przykładów dawnego budownictwa drewnianego i przemysłowego. Wycieczkę można znacząco skrócić w Kolonowskim, korzystając ze skrótu przez centrum miejscowości.

profil wysokościowy → 792 m → 792 m

Żelazny most w Ozimku

PRZEBIEG TRASY

0,0 km • Ozimek – Kolonowskie
Długość odcinka – 13,8 km

Prawie cały pierwszy odcinek trasy będzie **czerwonym szlakiem rowerowym**. Wycieczkę rozpoczynamy w centrum **Ozimka**, nieopodal **zabytkowego mostu żelaznego**. Jedziemy na wschód **ul. Wyzwolenia** i na pierwszym skrzyżowaniu skręcamy w prawo. Po chwili mijamy bramę **Huty Małapanew**, naprzeciw której znajduje się **park na wyspie Rehdanza**. Tuż za parkiem skręcamy w lewo i jedziemy ok. 1,8 km drogą dla samochodów do **Krasiejowa**. Mijamy pierwsze zabudowania i zaraz za niewielkim zagajnikiem skręcamy w lewo, w **ul. Myśliwską**. Przed sobą widzimy **most na Małej Panwi**, przed którym zgodnie z **czerwonym szlakiem** skręcamy w prawo, w wąską i niezwykle malowniczą ścieżkę biegnącą **wałem rzeki**. Dojeżdżamy nią do **kościółka św. Małgorzaty Męczennicy**

w Krasiejowie, za którym skręcamy w lewo, wjeżdżając na **ul. Spóracką**. Jadąc dalej **czerwonym szlakiem rowerowym**, za kościołem skręcamy w prawo, w **ul. Pustki** i jedziemy rzadko uczęszczaną asfaltową szosą. 700 m dalej od głównej trasy naszej wycieczki w lewo odchodzi oznaczona droga do **Staniczki Morsów w Czarnym Dole**. 500 m dalej w zagajniku możemy zjechać z trasy w prawo, by odwiedzić **Jura Park w Krasiejowie**, którego wejście znajduje się w odległości ok. 1 km. 1,5 km za **Krasiejowem** mijamy **przystanek kajakowy Granica**. Niecałe 3 km dalej docieramy do **centrum Staniszczy Małych**. Na skrzyżowaniu z **przydrożną kapliczką** skręcamy w prawo, przejeżdżamy przez **tory kolejowe** i skręcamy łagodnie w lewo, w **ul. ks. Gajdy**. Jedziemy cały czas **czerwonym szlakiem**

trasa 12 z Ozimka do Zawadzkiego...

rowerowym i 3 km dalej dojeżdżamy do **Staniszcz Wielkich**. W centrum wioski, na prywatnym podwórku po lewej stronie drogi mijamy niezwykle **składowisko staroci**. Teren jest udostępniony do zwiedzania. Oprócz przedmiotów codziennego użytku można tu obejrzeć stare szyldy i tablice reklamowe. Kawalek dalej dojeżdżamy do **pl. Targowego** i skręcamy w lewo, w **ul. Kościelną**. Zaraz potem skręcamy w prawo,

w **ul. 1 Maja** i jedziemy nią do końca ok. 1,5 km. Na skrzyżowaniu, 400 m **za wiaduktem kolejowym** skręcamy w prawo i dojeżdżamy na **skraj lasu** położonego po południowej stronie **Kolonowskiego**. Skręcając na ostatnim skrzyżowaniu w lewo, możemy skrócić wycieczkę i przez **centrum Kolonowskiego** dotrzeć do **drogi powrotnej do Ozimka (ul. Czerwionki)**. Całkowita długość skróconej trasy – wynosi 29,7 km.

➤➤➤ 13,8 km • Kolonowskie – Zawadzkie | Długość odcinka – 9,7 km

Na rozwidleniu dróg, na **skraju lasu** położonego po południowej stronie **Kolonowskiego** skręcamy w lewo, na **niebieski szlak rowerowy** (droga pożarowa nr 8). Jedziemy przez las pustą, asfaltową szosą ok. 3 km i skręcamy łagodnie w lewo, w lekko zarośniętą i słabo widoczną ścieżkę leśną. 500 m dalej wjeżdżamy na **polanę w Dębju**, na której stoi **zabytkowa**

drewniana chata z Letnią Leśną Izłą Edukacyjno-Turystyczną. **Niebieski szlak** zmienia się tutaj z powrotem z wąskiej ścieżki w szeroką leśną drogę. Kilkaset metrów za polaną mijamy położone w lesie **gospodarstwa agroturystyczne**. Dalsza część trasy biegnie lekko pagórkowatym lasem, a nasza droga raz po raz zbliża się do meandrującej w dolinie Małej Panwi. Po kolejnych kilkuset metrach dojeżdżamy do pięknego **pałacyku myśliwskiego hrabiego Renarda w Zawadzkiem-Kątach**.

Dwieście metrów w lewo od pałacyku znajduje się pięknie położony **punkt odpoczynku nad rzeką**. Wiata turystyczna stoi przy kameralnej polanie otaczającej **mostek rowerowy** na rzece. Dojazd do niej prowadzi **niebieskim szlakiem rowerowym** wzdłuż ogrodzenia pałacyku, po jego lewej stronie. Przy pałacyku skręcamy w prawo, wjeżdżając na **czerwony szlak rowerowy**. Po 2 km

Jura Park w Krasiejowie

mijamy widoczne w dolinie po lewej stronie **zakola Małej Panwi**. Tu w prawo odchodzi droga, którą biegnie **leśna ścieżka edukacyjna Nadleśnictwa Zawadzkie**. Zatacza ona około półtorakilometrową pętlę i wraca na czerwony szlak kilkaset metrów dalej. Nieopodal, przy **czerwonym szlaku rowerowym wiaty turystycznej** z pięknym widokiem na rzekę. Zaraz za nią odchodzi w lewo wąska dróżka prowadząca do przepięknej **dzikiej plaży**. W pobliżu warto zwrócić uwagę na stare **bunkry strzelnicze** ukryte pomiędzy drzewami. **Czerwony**

 23,5 km • Zawadzkie – Kolonowskie | Długość odcinka – 11,1 km

Z **parku przy stawie Hutnik** wracamy do skrzyżowania z **ul. Opolską**, skręcamy w prawo i wyjeżdżamy z **Zawadzkiego** w stronę **Ozimka**. Za **rondem przy drodze wojewódzkiej nr 901** jedziemy ok. 500 m **drogą wojewódzką nr 463**, mijamy niewielki **plac z zabudowaniami i wiatą turystyczną** i niecałe 100 m za nimi skręcamy łagodnie w prawo. **Niebieski szlak rowerowy** prowadzi dalej **drogą pożarową nr 48**. 2,5 km dalej, za trzecim dużym leśnym skrzyżowaniem dojeżdżamy nad **Stawy Pluderskie**. Jedziemy cały czas prosto ok. 1,5 km i dojeżdżamy do skrzyżowania z szeroką drogą leśną. Jedziemy dalej prosto nad niewielki i pięknie położony **zbiornik retencyjny Regolowiec z polem biwakowym**. Zjeżdżamy z wału na teren pola, skręcamy w prawo i po chwili w lewo, jadąc dalej

szlak rowerowy za budynkami **Nadleśnictwa Zawadzkie** wyjeżdża z lasu wprost na ruchliwą **drogę wojewódzką nr 901**. Tu skręcamy w lewo i 100 metrów dalej w prawo. Jadąc przez stację paliw, wjeżdżamy na **główną ulicę Zawadzkiego – ul. Opolską**. Jedziemy nią do centrum, mijając po drodze **kościół ewangelicko-augsburski**. Przy charakterystycznej **wieży ciśnień** kształtem przypominającej lejek skręcamy w lewo, w **ul. Stawową** i dojeżdżamy do **parku przy stawie Hutnik**, w którym możemy odpocząć przed drogą powrotną.

wzdłuż rzeki Bziniczanki. Czeką nas teraz krótki odcinek zapiaszczoną drogą. Na jej końcu skręcamy w lewo i 500 m dalej dojeżdżamy do **polany z leśniczówką** i smukłą jak zapałka **dostrzegalnią przeciwpożarową**. Następny odcinek biegnie przepiękną **aleją lipową wzdłuż zakola Bziniczanki**. Skręcamy w lewo, przejeżdżamy przez **most na rzeczce** i po chwili wjeżdżamy do **Kolonowskiego ul. Haraszowskie**. Przecinamy **drogę wojewódzką nr 463** i wjeżdżamy do centrum miasta **ul. Księdza Czerwionki**. Mijamy niewielki **Staw Hutniczy** i dojeżdżamy do głównego skrzyżowania w miejscowości. Tu warto zjechać z trasy w prawo, by zobaczyć **starą, drewnianą chatę**, w której mieści się **Izba Regionalna** oraz położony nieco dalej **kościół Niepokalanego Serca Maryi**.

trasa 12 z Ozimka do Zawadzkiego...

34,6 km • Kolonowskie – Ozimek Długość odcinka – 14,9 km

Odcinek ten prawie w całości biegnie **niebieskim szlakiem rowerowym**. Z głównego skrzyżowania w **Kolonowskim** jedziemy **ul. ks. Czerwionki** przez przejazd kolejowy do **kościółka ewangelicko-augsburskiego**. Tu na rozwidleniu dróg jedziemy w prawo i za zakrętem skręcamy w drugą w lewo **ul. Polną**. Gdy dojedziemy do zagajnika, po pewnej chwili skręcamy w prawo i zaraz za drzewami docieramy do **stacji kolejowej Fosowskie**. Przejeżdżamy tunelem pod torami i kierujemy się w lewo, obok **zabytkowej wieży ciśnień**. Tuż za nią jedziemy **drogą wzdłuż torów** i mijamy **stare osiedle robotnicze**. Na następnym skrzyżowaniu skręcamy w lewo, w **ul. Arki Bożka**. Po chwili dojeżdżamy do **torów kolejowych** i skręcamy w prawo, w **ul. Rzeczną**. Wjeżdżamy do lasu **niebieskim szlakiem rowerowym** i 2,5 km dalej docieramy do **Staniszczy Małych**. Przejeżdżamy przez **most na Małej Panwi** i na **skrzyżowaniu z kapliczką** skręcamy w prawo, w **ul. Cmentarną**. Od tej pory wracamy tą samą drogą, którą jechaliśmy na początku wycieczki. W **Krasiejowie** skręcamy w lewo, w stronę centrum. Za **kościółkiem** skręcamy w prawo, w **ul. św. Floriana** i wjeżdżamy na **czerwony szlak rowerowy** biegnący **wałem nad Małą Panwią**. Na jego końcu skręcamy w lewo, na asfal-

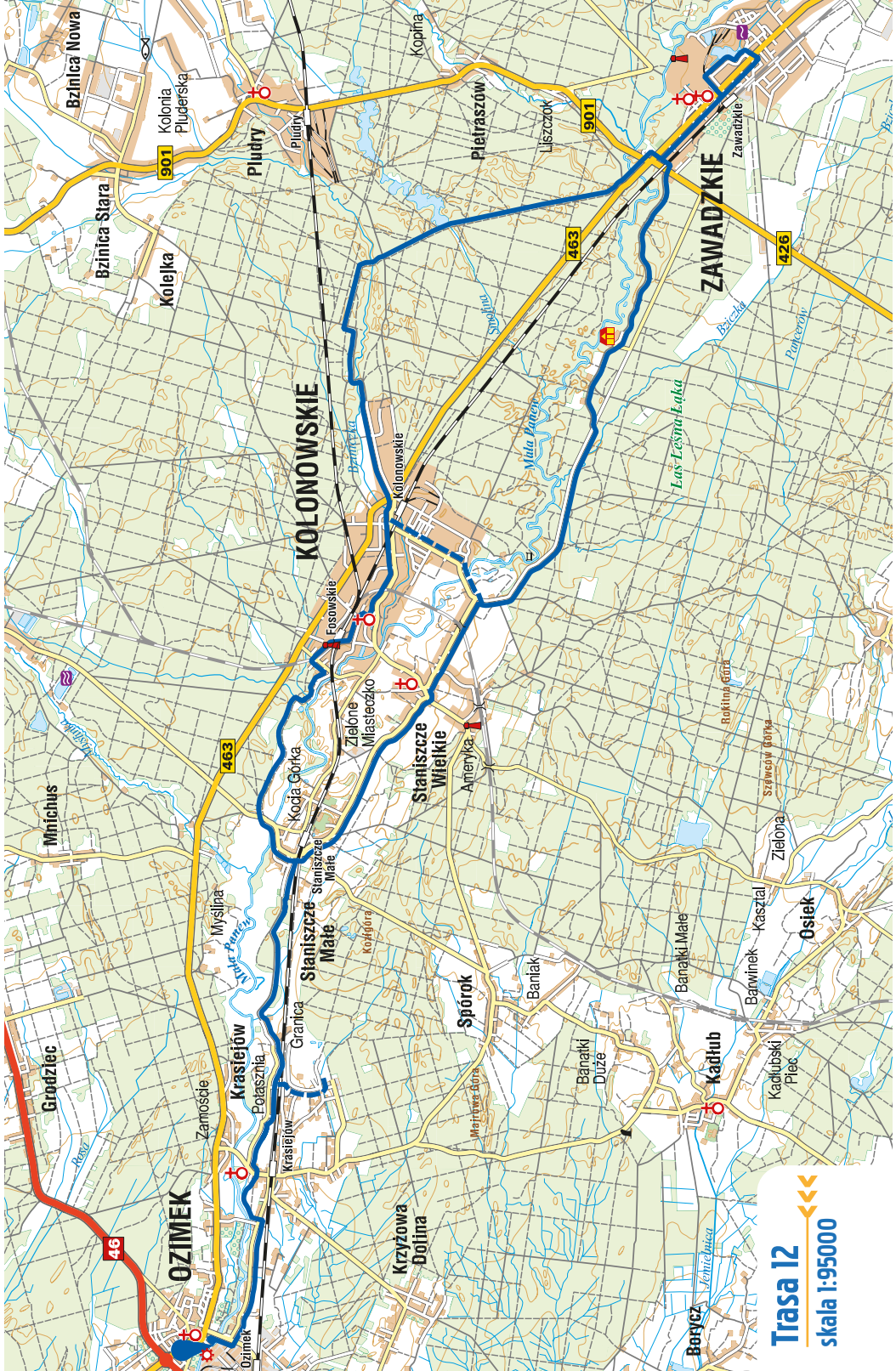

Kadz odlewnicza w parku w Ozimku

tową drogę i po chwili w prawo, wjeżdżając na główną **drogę z Krasiejowa do Ozimka**. Przy **Hucie Małapanew** skręcamy w prawo, a na następnym skrzyżowaniu w lewo i docieramy do końca naszej wycieczki przy **zabytkowym moście żelaznym w Ozimku**.

Trasa 12
skala 1:95000

Botycz
Motylakowice

Kadłub

Osiek

**Krzyżowa
Dolina**

Spórów

**Staniszcz
Wielkie**

KOLONOWSKIE

ZAWADZKIE

OZIMEK

KrasieŹów

**Staniszcz
Małe**

**Zielone
Młacieczko**

Kolonowskie

Pietraszów

Kolejka

Pludry

**Bzini
Stara**

**Bzini
Nowa**

Grodziec

Mnichus

Botycz

Kadłub

**Kadłubski
Plec**

Barwin

Kaszal

Zielona

Szewc

Boh

Rok

Las

Łąka

Bzówka

Potęgowka

Liszcz

901

426

463

46

Zawadzkie, Staw Hutnika

CIEKAWY MIEJSCA

OZIMEK, ZABYTKOWY MOST ŻELAZNY

Najstarszy żelazny most wiszący w Europie kontynentalnej to symbol miasta i jeden z najcenniejszych zabytków budownictwa przemysłowego w woj. opolskim.

Przeprawę nad Małą Panwią oddano do użytku w 1827 r. Została w całości wykonana w ozimskiej Hucie Małapanew, a każdą z jego 1600 części wykuto ręcznie. Most stoi w centrum miasta, tuż za Parkiem Hutnika. Obok niego przy śluźwie znajduje się Muzeum Hutnictwa.

OZIMEK, HUTA MAŁAPANEW I MUZEUM HUTNICTWA

Huta Małapanew jest najstarszą działającą hutą w Polsce. Uruchomiono ją w 1789 r. za czasów panowania króla pruskiego Fryderyka II. Początkowo produkowano tu niezwykle nowatorskie konstrukcje mostów. Jednym z nich jest most w Ozimku łączący brzegi Małej Panwi. Największy rozwój huty nastąpił po II wojnie światowej. Wraz z nią rozrastał się również Ozimek. Nieopodal zabytkowego mostu stoi budynek Muzeum

trasa 12 z Ozimka do Zawadzkiego...

Hutnictwa. Oprócz archiwaliów huty można tu obejrzeć wyprodukowane w niej piece, wyroby użytkowe, garnki, naczynia, wyroby artystyczne i sakralne, płaskorzeźby, plakiety, a także monety i numizmaty.

OZIMEK, KOŚCIÓŁ I DAWNY CMENTARZ EWANGELICKO-AUGSBURSKI

Istniejąca w Ozimku od 1768 r. parafia ewangelicka przez pierwsze 50 lat funkcjonowała bez swojego kościoła. Jego budowę sfinalizowano dopiero w 1821 r. Nie posiadał on jeszcze wtedy wieży, którą dobudowano w 1860 r. Przeniesiono wówczas do niej dzwony z drewnianej dzwonnicy stojącej obok świątyni. Przy kościele znajdował się nieistniejący już cmentarz, na miejscu którego powstał park. Na jego centralnym skwerze stoi metalowa makieta zabytkowego mostu żelaznego. Tuż obok parku znajduje się nowy cmentarz, na którym pochowany jest założyciel huty w Ozimku, Johann Georg Rehdanz.

OZIMEK, WYSPA REHDANZA

Park miejski na południowym brzegu Małej Panwi powstał w 1803 r. i został w całości sfinansowany z dobrowolnych składek pracowników huty. Nadano mu imię założyciela królewskiej huty w Ozimku – Johanna Geорга Rehdanza. Po tym jak utworzono alejki spacerowe z ławkami postawiono w parku kręgielnię, strzelnicę, ptaszarnię oraz kilkanaście pomników postaci ważnych dla przemysłu hutniczego. Niestety podczas II wojny światowej został doszczętnie zniszczony. Dziś, po gruntownej rewitalizacji

to ulubione miejsce wypoczynku mieszkańców miasta. Często odbywają się tu różne imprezy plenerowe. W centrum parku stoi muszla koncertowa, wiatka piknikowa, plac zabaw oraz przystań kajakowa, na której kończą się spływy Małą Panwią z Kolonowskiego.

KRASIEJÓW, KOŚCIÓŁ ŚW. MAŁGORZATY MĘCZENNICZY

Neobarokowy kościół zbudowany w latach 1911-1913. Wnętrze świątyni zdobione jest licznymi złoceńiami i bogatą ornamentyką oraz malowidłami przedstawiającymi sceny biblijne. Organy, ołtarz i ambona wykonane zostały w Ratyzbonie. W bocznym ołtarzu podziwiać możemy kopię obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej z XVII w.

KRASIEJÓW, MUZEUM PALEONTOLOGICZNE

Okolice Krasiejowa to tereny ważnych wykopalisk paleontologicznych, dzięki którym w wiosce powstał Jura Park oraz Muzeum Paleontologiczne. Muzeum ulokowano w centrum Krasiejowa, w zabytkowym budynku dawnej szkoły przy ul. Spórackiej. Zwiedzających witają przed wejściem sporych rozmiarów figury dinozaurów. Pośród wystawionych eksponatów znajdziemy skamieniałości prehistorycznych zwierząt oraz tablice edukacyjne przedstawiające historię odkryć paleontologicznych i wygląd zwierząt. Więcej informacji o muzeum: www.krasiejow.pl/16-muzeum-paleontologiczne.html

KRASIEJÓW, JURA PARK

To największy w Europie park tematyczny tego typu połączony z muzeum paleontologicznym. Na jego obszarze do dziś prowadzone są wykopaliska, w wyniku których odkryto liczne szczątki prehistorycznych dinozaurów. Najślynniejszym z nich jest jeden z najstarszych prajaszczurów na świecie – Silesaurus Opolensis. Żył około 225 mln lat temu, miał 1,5 m długości i nigdzie poza Polską nie znaleziono jego śladów. Jura Park przyciąga wieloma atrakcjami i wart jest osobnej, całodniowej wycieczki. Są tu liczne figury dinozaurów naturalnej wielkości, ścieżka edukacyjna, prehistoryczne oceanarium, kino 5D, tunel czasu, park rozrywki ze stawkiem i plażą, place zabaw i punkty gastronomiczne. Więcej informacji na stronie parku: www.juraparkkrasiejow.pl

KRASIEJÓW, CZARNY DÓŁ – STANICA MORSÓW

Niewielka przystań służąca do przenoszenia kajaków, przy której powstała stacja morsów. Tuż nad brzegiem Małej Panwi stoi drewniana sauna, w której można się ogrzać po zimnej kąpieli w rzece.

LASY STOBRAWSKO-TURAWSKIE

Obszar chronionego krajobrazu znajdującego się w centralnej i zachodniej części województwa opolskiego, na terenie gmin Popielów, Murów, Łubniany, Turawa, Chrzastowice i Ozimek. Zróżnicowane lasy są pozostałością Puszczy Śląskiej. Znajdziemy w nich siedliska boru mieszanego, wilgotnego i świeżego. Pośród dominujących drzewostanów sosnowych znajdują się również fragmenty lasów liściastych porośnięte dębami, bukami, brzoźami i olchami. Na całym obszarze występują liczne ciek wodne, podmokłe bagna, starorzecza, a także moreny polodowcowe i wydmy.

Kolonowskie, Izba Regionalna

KOLONOWSKIE, PRZYSTAŃ KAJAKOWA AMAZONKA

Największa i najbardziej popularna przystań kajakowa w Dolinie Małej Panwi. Tu zaczyna się większość spływów kajakowych Małą Panwią, które kończą się w Ozimku. Na rozległym terenie w zakolu rzeki znajdują się punkty gastronomiczne, place zabaw i boiska oraz miejsca na piknik i ognisko.

KOLONOWSKIE, IZBA REGIONALNA

Zabytkowa drewniana chata wiejska z 1780 r. stojąca w centrum miejscowości jest najstarszym budynkiem miasta. W powstałej tu Izbie Regionalnej zgromadzono stare zdjęcia i dokumenty, sprzęty domowe i rolnicze, urządzenia i narzędzia hutnicze, a także podręczniki szkolne. W osobnym pawilonie prezentowane są maszyny rolnicze.

KOLONOWSKIE, KOŚCIÓŁ NIEPOKALANEGO SERCA MARYI

Kościół w Kolonowskim to najbardziej rozpoznawalny element panoramy miasta. Jego budowę ukończono w 1954 r. Charakteryzuje się on rzadko spotykaną ascetyczną architekturą. Wedle założeń projektantów surowa forma miała sprzyjać skupieniu wiernych.

KOLONOWSKIE, KOŚCIÓŁ EWANGELICKO-AUGSBURSKI

Neoromański kościół zbudowano w 1928 r. jako filię parafii w Lasowicach Wielkich. We wnętrzu warto zwrócić uwagę na oryginalne organy wykonane przez firmę Sauer.

DĘBIE, LETNIA IZBA EDUKACYJNO-TURYSTYCZNA

Stara drewniana chata stojąca w lesie, przy niebieskim szlaku rowerowym Kolonowskie – Zawadzkie. Przy chacie znajduje się spora łąka, miejsce na piknik razem z paleniskiem, a także liczne ławki przygotowane na imprezy plenerowe.

ZAWADZKIE-KĄTY, PAŁACYK MYŚLIWSKI HRABIEGO RENARDA

Pałac został wybudowany przez hrabiego Andrzeja Renarda ze Strzelec Opolskich w 1856 r. w stylu pruskim. Spotykali się w nim na polowaniach przedstawiciele najznamienitszych rodów szlacheckich Śląska. Bywał tu również cesarz Wilhelm II. W okolicznych lasach urządzono zwierzyńiec, w którym hodowano jelenie, daniele, a także muflony. Obecnie w pałacyku mieści się Dom Pomocy Społecznej i nie jest on udostępniony do zwiedzania.

ZAWADZKIE, ŚCIEŻKA EDUKACYJNA NALEŚNICTWA ZAWADZKIE

Ścieżka znajduje się na skraju lasu nieopodal siedziby Nadleśnictwa Zawadzkie, tuż przy trasie naszej wycieczki. Ma ona długość około 1,5 km i formę pętli. Przy malowniczej leśnej dróżce ustawiono tablice edukacyjne przybliżające faunę i florę okolicznych lasów oraz zasady gospodarki leśnej.

ZAWADZKIE

Miasto, którego historia nieodłącznie związana jest z przemysłem hutniczym. Powstało jako kolonia robotnicza pod ko-

niec XIX w. W Zawadzkiem warto zobaczyć dawne budynki hutnicze, kościół ewangelicko-augsburski oraz pięknie urządzone park przy Stawie Hutnika. To najlepsze miejsce w mieście na odpoczynek przed drogą powrotną.

STAWY PLUDERSKIE

Otoczony borami sosnowymi kompleks stawów hodowlanych to miejsce występowania wielu ciekawych gatunków fauny i flory. Spośród rzadkich i chronionych roślin warto wymienić: widłaka goździstego, mącznicę lekarską, kruszynę pospolitą oraz porosty – tarczownicę islandzką i chrobotka leśnego. Spośród zwierząt można tu spotkać m.in.: jaszczurki zwinki, jaszczurki żyworodne, padalce, a także jedno z najbardziej efektownych polskich motyli – pазie królowej.

REGOŁOWIEC

Malowniczo położone w lesie nad sztucznym zalewem pole biwakowe. Miejsce częstych imprez plenerowych i spotkań lokalnej społeczności. Tuż obok przepływa niewielka Bziniczanka. Na terenie pola znajduje się obelisk upamiętniający powstanie w 1790 r. Huty Kolonowskie, co uważa się za początek istnienia miasta.

STANISZCZE MAŁE, PRZYSTAŃ KAJAKOWA „GRANICA”

Jedna z kilku przystani kajakowych na Małej Panwi. Na rozległej polanie, nad rzeką znajduje się restauracja, toalety, wiaty turystyczne oraz plac zabaw. Funkcjonuje tu również niewielkie pole namiotowe.